

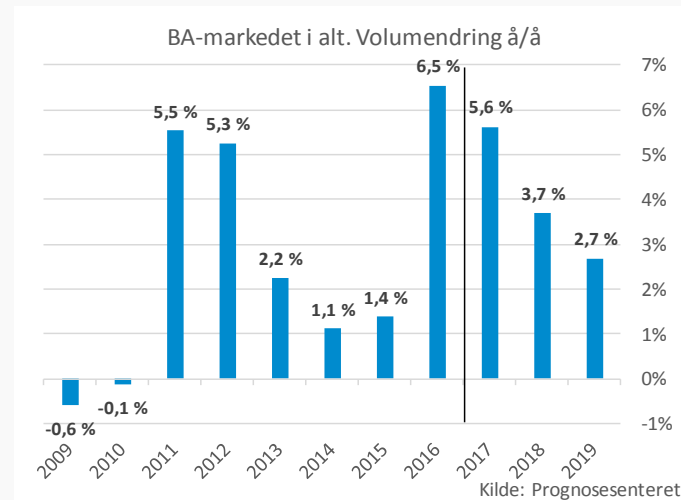
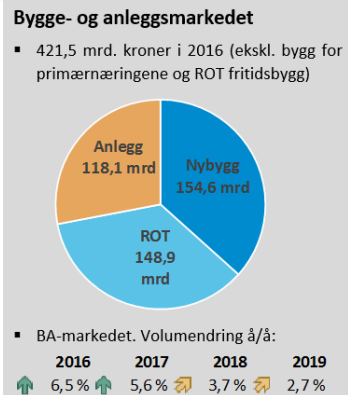
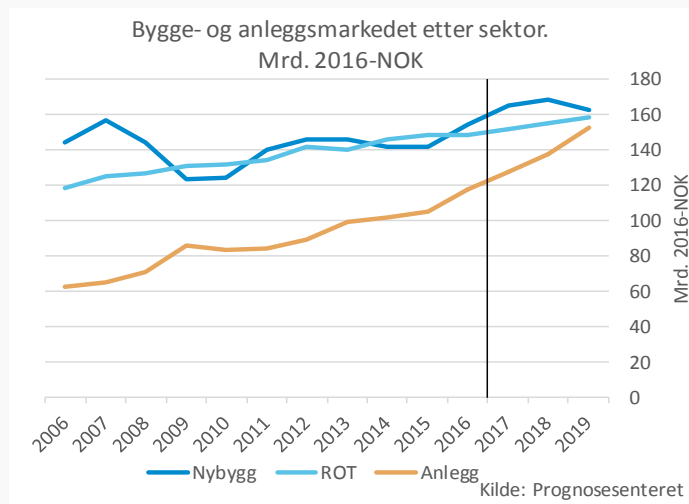
Utfordringer med å være seriøs

Jon Sandnes, adm. dir i BNL
Onsdag 13. september 2017

Globale megatrender

- Grønt skifte /Klimaendringer
- Urbanisering
- Globalisering
- Ubegrenset tilgang til informasjon
- Druptiv teknologi og nye forretningsmodeller
- Digitalisering

Fortsatt vekst i bygge- og anleggsmarkedet

Byggenæringen i et verdiskapingsperspektiv

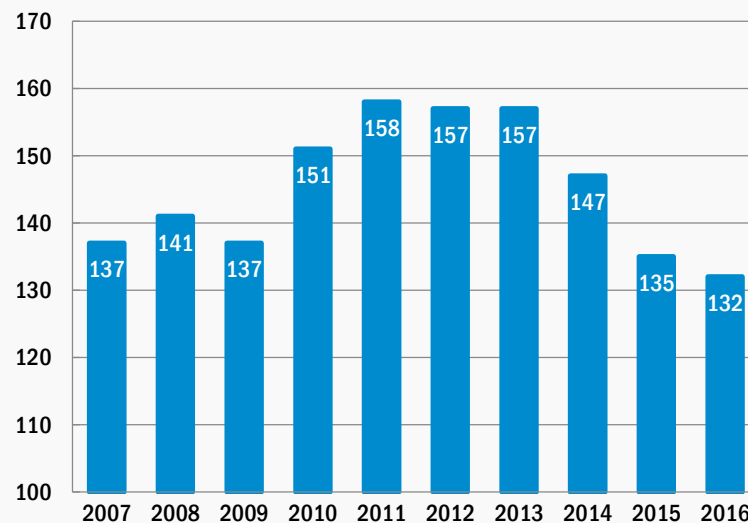
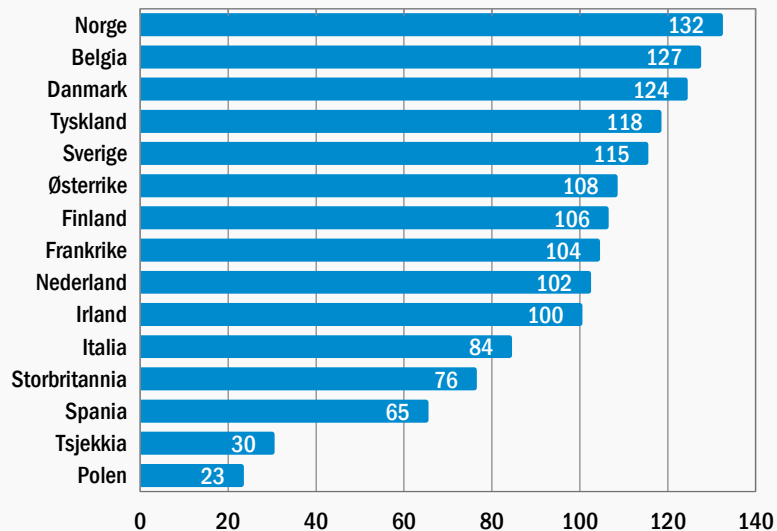
Solberg om nasjonal transportplan: Skal bruke 1000 milliarder kroner

Arbeidskostnadsindeks

Tydelig politikere

Tydelig byggherre strategi og leverandørstrategi

Udfordringer

- Arbeidsmarkedskriminalitet
- Press på «norske» rammevilkår
- Lav rekruttering
- Billige utenlandske varer og tjenester
- Lav terskel for å etablere seg
- Nye organisasjonsformer

*Jeg legger ned.
Orker ikke slåss i dette
markedet.*

(malermester)

Er svart arbeid et problem?

STYRKING: - Han er 12 år, har vært om denne jobben som har i en uke på et i Bærum. Da fører og arbeidsledelsen har opplyst om på Dagbladet 6. juni 2013.

Her jobber 12-åringen for steinleggere i villastrøket i Bærum

Det er ikke barnearbeid, det er bare sønnen min, som arbeidslederen i steinleggerfirmaet.

STYRKING: - Han er 12 år, har vært om denne jobben som har i en uke på et i Bærum. Da fører og arbeidsledelsen har opplyst om på Dagbladet 6. juni 2013.

STYRKING: - Han er 12 år, har vært om denne jobben som har i en uke på et i Bærum. Da fører og arbeidsledelsen har opplyst om på Dagbladet 6. juni 2013.

Steinleggerne rekrutterer om-folk på Oslo S

Det pågår en form for arbeidsformidling der, sier arbeidsinspektoren.

6 Nyhet Dagbladet
LONDAG 1. JUNI 2013

ASFALTBRANDENE

• Bruker slaver • Truer og presser kunder for penger

Kripes advarer folk mot å kjøpe tjenester fra asfaltbandene.
- Man risikerer å ende opp i de kriminelles klær, sier Lena Reif fra Kripes.

Kripes advarer folk mot å kjøpe tjenester fra asfaltbandene. - Man risikerer å ende opp i de kriminelles klær, sier Lena Reif fra Kripes.

Kripes advarer folk mot å kjøpe tjenester fra asfaltbandene. - Man risikerer å ende opp i de kriminelles klær, sier Lena Reif fra Kripes.

Kripes advarer folk mot å kjøpe tjenester fra asfaltbandene. - Man risikerer å ende opp i de kriminelles klær, sier Lena Reif fra Kripes.

Sannheten om asfaltbandene: KIDNAPPER NORSKE BARN OG MØDRE

Kidnapper og truer

Kripes advarer folk mot å kjøpe tjenester fra asfaltbandene. - Man risikerer å ende opp i de kriminelles klær, sier Lena Reif fra Kripes.

Kripes advarer folk mot å kjøpe tjenester fra asfaltbandene. - Man risikerer å ende opp i de kriminelles klær, sier Lena Reif fra Kripes.

Kripes advarer folk mot å kjøpe tjenester fra asfaltbandene. - Man risikerer å ende opp i de kriminelles klær, sier Lena Reif fra Kripes.

Kampen om virkelighetsbeskrivelsen

- Hvor ble pengene som Ola Nordmann brukte på å pusse opp av?
- Etatene kom på banen
- Politikerne så en annen vei

■ Riksadvokaten

- Arbeidskrim er en trussel mot hele samfunnets verdier

Riksadvokat Terje Alnæs la ut et bakslagsplan av kriminalitet i arbeidslivet vil bli prioritert også neste år. FOTO: An-Elend

Felles uttalelse om arbeidslivskriminalitet i FOB 2014

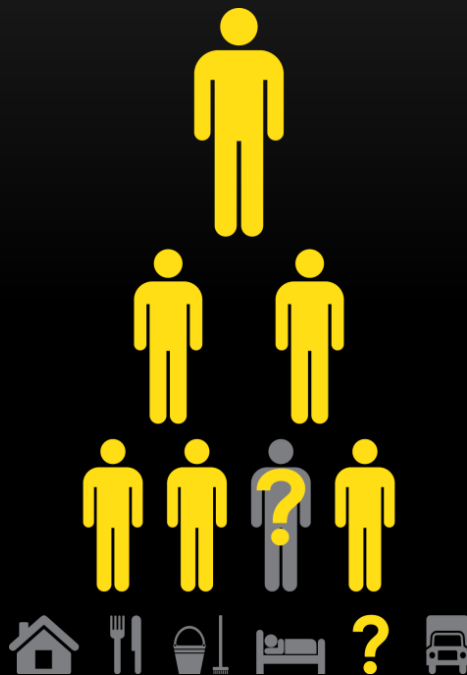
- Fellesforbundet og Byggenæringens Landsforening i felles kamp mot kriminalitet
- Kriminelle aktører etablerer bedrifter eller virksomheter i byggenæringen som skalkeskjul for et bredt sett av kriminelle handlinger. Det utfordrer de aktørene som ønsker å drive seriøs og verdiskapende virksomhet.
- Det er etter partenes mening viktig med samordnede og målrettede kontrollordninger. Arbeidstilsynet, Politiet, Skatteetaten og Tollvesenet bør sikres tilstrekkelige ressurser slik at de kan kontrollere at gjeldende regelverk blir fulgt. Kontroller kan motvirke at useriøse bedrifter utkonkurrerer andre virksomheter ved å omgå eller bryte regelverket, og vil også bidra til å redusere omfanget av svart arbeid.
- ***Statlig kontrollvirksomhet kan imidlertid ikke erstatte et organisert arbeidsliv eller det den enkelte bedrift selv kan bidra med av forbyggende virksomhet.***
- Våre arbeidsplasser står i dag overfor et trusselbilde som vi har lite erfaring med. Partene i arbeidslivet vil derfor be myndighetene gi bedriftene tilgang til informasjonen nødvendig for å utøve det ansvaret som er pålagt bedriftene.

ARBEIDSMARKEDSKRIMINALITET I NORGE

Situasjonsbeskrivelse 2014

Innledning

Høsten 2013 kom arbeidsmarkeds kriminalitet på dagsordenen i de nasjonale mediene, og sammen med organisasjoner som Byggenæringens landsforbund (BNL) og Næringslivets sikkerhetsråd (NSR) ble det presentert et dystert bilde av nåsituasjonen. Det ble informert om utstrakt bruk av blant annet svart arbeid, brudd på arbeidsmiljøbestemmelser, fiktiv fakturering, og hvitvasking. Arbeidsmarkeds kriminalitet har vært økende de senere år, og det ble ytret et ønske om tiltak og endringer før utviklingen går så langt at den ikke kan reverseres.

Veileder for valg av seriøse bedrifter

BNL har utarbeidet en veileder for valg av seriøse bedrifter. Målet er at bedriftene gjennom gode valg skal hindre at useriøse og kriminelle aktører kommer inn i kontraktskjeden. (Veilederen er oppdatert i januar 2016.)

Denne veilederen består av:

- Spørsmål fra innledende sjekk av bedrift til ferdiggjørelse av prosjekt
- Måler for:
 - Tilstandsrapport
 - Avklaringsmøte
 - Spesielle kontraktsbestemmelser (tillegg til Norsk Standard)

Om veilederen	>
BNL anbefaler at sjekking og måling innarbeides som en del av bedriftens kvalitetssystem.	
A - Bedriftsjekk	>
For situasjonsrapport	
B - Avklaringsmøte	>
Kontrollpunkt i avklaringsmøte. Se mal for avklaringsmøte.	
C - Kontraktsinnngåelse	>
D - Oppstartsmøte	>
For oppstart på en byggeplass.	
E - Gjennomføringsfasen	>
Utfør kontroll av ID-kort - kontroll av lønns- og arbeidsvilkår	

Regjeringens egen strategi må følges opp!

– Blir vanskeligere for kjeltringer i arbeidslivet

Et bedre samarbeid mellom privat og offentlig sektor skal gjøre det vanskeligere å være kjeltring i arbeidslivet. Det var arbeidsministerens budskap når han i ettermiddag la fram 22 tiltak mot arbeidslivskriminalitet.

Gunn Evy Auestad
Journalist

Kjersti Strømmen
@kjerstistrommen
Journalist

Oppdatert 13.01.2015, kl. 16:20

Utdrag fra regjeringens strategi mot A-krim

Nr	Tiltak	Ansvarlig departement
Samarbeid med partene i arbeidslivet		
1	Strategisk samarbeid mot arbeidslivskriminalitet	Statsministerens kontor koordinerer
2	Videreutvikle treparts bransjesamarbeid i utsatte bransjer	Arbeids- og sosialdepartementet
Kontroll og oppfølging		
3	Utvide det regionale og lokale samarbeidet mellom etatene	Arbeids- og sosialdepartementet koordinerer
4	Nasjonalt tverretattlig analyse- og etterretningssenter	Justis- og beredskapsdepartementet og Finansdepartementet
5	Styrket informasjonsdeling mellom kontrolletatene og mellom kontrolletatene og politiet	Justis- og beredskapsdepartementet koordinerer
6	Mer effektiv sanksjonering av lovbrudd innen økonomisk kriminalitet	Justis- og beredskapsdepartementet, Finansdepartementet, Arbeids- og sosialdepartementet
7	Bokoordinatorer i politiet	Justis- og beredskapsdepartementet
8	Næringslivskontakter i politidistriktene	Justis- og beredskapsdepartementet

- God koordinering avgjørende
- Bedret kontroll og analyse
- Mer effektiv sanksjonering
- Informasjonsdeling

Utdrag fra regjeringens strategi mot A-krim

Innkjøp		
9	Innføre en hjemmel i regelverket for offentlige anskaffelser for å kunne begrense antallet kontraktsledd i bransjer der det er særskilte utfordringer	Nærings- og fiskeridepartementet
10	Innføre et krav i regelverket for offentlige anskaffelser om at virksomhetene har lærlinger på de områder hvor det er særlig behov	Nærings- og fiskeridepartementet og Kunnskapsdepartementet
11	Etablere ordning som gjør det lettere å kontrollere om leverandører er seriøse	Nærings- og fiskeridepartementet
12	Veileder om beste praksis for etterlevelse av forskriften om lønns- og arbeidsvilkår i offentlige anskaffelser	Arbeids- og sosialdepartementet og Nærings- og fiskeridepartementet

- Offentlige anskaffelser utgjør 40 prosent
- Lærlingeklausul

Utdrag fra regjeringens strategi mot A-krim

Kunnskap		
13	Godkjenning av utenlandsk fagutdanning	Kunnskapsdepartementet
14	Videreutvikle ordningen med sentral godkjenning for foretak i bygge- og anleggsnæringen , og utrede mulige modeller for registre eller godkjenningsordninger som synliggjør om foretak følger regelverket	Kommunal- og moderniseringsdepartementet
15	Forbedre id-kort-ordningen (ordningen med HMS-kort) i bygg/anlegg og renhold	Arbeids- og sosialdepartementet
16	Presisere byggherreforskriften – krav om elektroniske oversiktslister og fødselsnummer	Arbeids- og sosialdepartementet
17	Evaluerer tiltak som er satt i gang for å motvirke sosial dumping og useriøsitet i arbeidslivet	Arbeids- og sosialdepartementet
18	Kartlegge utleie av arbeidskraft	Arbeids- og sosialdepartementet
19	Kartlegge omfanget av den svarte økonomien	Finansdepartementet
Informasjon		
20	Utvide informasjonstilbudet til utenlandske arbeidstakere i Norge	Arbeids- og sosialdepartementet koordinerer
Internasjonalt samarbeid		
21	Forsterke samarbeidet med tilsynsmyndigheter i andre land – oppfølging av EUs innsats mot arbeid som ikke innrapporteres til myndighetene	Arbeids- og sosialdepartementet koordinerer
22	Gjennomføre håndhevingsdirektivet til utsendingsdirektivet i norsk rett	Arbeids- og sosialdepartementet

- Enkelt å være seriøs
- HMS-kort
- Godkjenning av utenlandsk fagutdanning

Bedriftene trenger gode verktøy

Veileder for valg av seriøse bedrifter

BNL har utarbeidet en veileder for valg av seriøse bedrifter. Målet er at bedriftene gjennom gode valg skal hindre at useriøse og kriminelle aktører kommer inn i kontraktskjedene.

Denne veilederen består av:

- Spørreskjema for innledende sjekk av bedrifts ferdigstillelse av prosjekter
- Maler for:
 - Tilbudsforhør
 - Avklaringsmøte
 - Spesielle kontrollspørsmål (tillegg til Norsk Standard)

Om veilederen

BNL anbefaler at sjekklister og maler innarbeides som en del av bedriftens kvalitetssystem.

A - Bedriftssjekk

For tilbudsforsvar

B - Avklaringsmøte

Kontrollpunkt i anklæringsmøte. Se mal for anklæringsmøte.

C - Kontraktsinnngåelse

D - Oppstartsmøte

For oppstart på en byggeplass.

E - Gjennomføringsfasen

Offert kontroll av ID-kort - kontroll av lønns- og arbeidstillatelse

Samarbeid, samordning og koordinering gir resultater

- BNL mener det må etableres senter mot a-krim i alle landets politidistrikt.
- BNL mener det må styrkes i Oslo og andre storbyer
- Bevilgningene til tilsyn og kontroll på bygge- og anleggsprosjekter må økes.

Vi trenger offentlige bestillere som bruker sitt handlingsrom og som setter krav

- Ny lov om offentlige anskaffelser (anskaffelsesloven) ble vedtatt av Stortinget 13. juni 2016.
- Forskriften fastsetter nærmere regler for oppdragsgiveres plikt til å stille krav om bruk av lærlinger.

Blir det bedre?

Slakter jobben mot sosial dumping

Politiet, regjeringen og Arbeidstilsynet får det glatte lag fra riksrevisor Per-Kristian Foss for manglende innsats mot arbeidslivskriminalitet.

Kriminelle nettverk har overtatt store deler av malerbransjen

I en ny bok kommer det fram at albanske kriminelle nettverk har etablert ulovlige malerfirma og utført arbeid i blant annet statsministerboligen og på slottet.

Mari Oppland
Journalist
Molinas Ogru
Journalist
Bjørn Atle Gledetad
Journalist

© Copyright 15.08.2017, kl. 12:11

- Mer profesjonelle – vanskeligere å avsløre
- Flytter seg raskere – innstrammende tiltak virker
- Enkle metoder for å unngå arbeidsgiveransvar – behov for bestillerkompetanse og krav
- Id- og dokumentmisbruket øker – HMS-kortet må bli bedre

Vi trenger mer enn bare ord

TRAPPER OPP: Arbeidsminister Anniken Hauglie (H) går gjennom rundellen på Skanska byggeplass på Eneje Torg onsdag. Hauglie lover at regjeringen skal trappe opp kampen mot kriminalitet i arbeidslivet. Foto: Bjørn Langsem / Dagbladet

Arbeidslivskriminalitet

Regjeringen trapper opp kampen mot kriminelle i arbeidslivet: - Dette er en krig

Arbeidsministeren lover at regjeringen skal bli «hardere i klypa» mot de useriøse i arbeidslivet.

Krever taktskifte i kampen mot kriminelle nettverk i arbeidslivet

Kriminelle nettverk florerer i norsk byggebransje. – Høyre og Frp har gitt oss et fireårig hvileskjær på dette området, sier Arbeiderpartiet.

HVILESKJÆR: Arbeiderpartiet mener regjeringen og Arbeidsminister Anniken Hauglie har sviktet i kampen mot kriminelle nettverk i arbeidslivet.

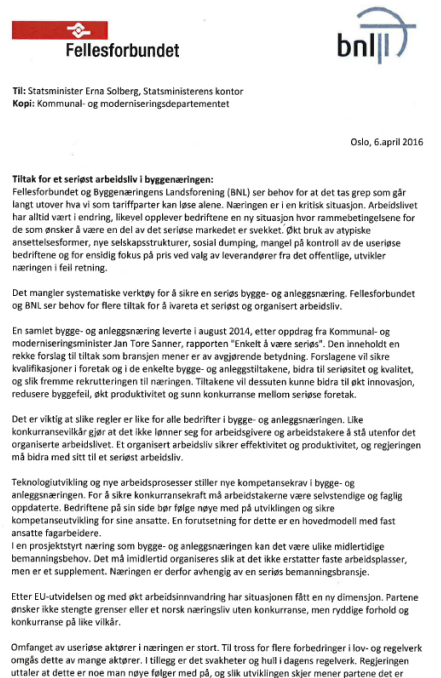
FOTO: TRULF PEDERSEN / NTB SCANPIX

Mathias Ogrre
Journalist

Marit Gjellan
Journalist

© Publisert 10.08.2017, kl. 15:16

Brev til Erna Solberg om ny sentral godkjenning og Enkelt å være seriøs

- Krevde gjennomføring av hele Enkelt å være seriøs.
- Krevde innføring av ny sentral godkjenning, inkl. Modul 2.
- Regjeringen svarte at de vil ha dialog med partene om arbeidet

Vi vil så snart utredningen foreligger begynne å vurdere hvilke virkemidler som etter regjeringens mening er best egnet til å fremme seriøsitet i ROT-markedet og blant underleverandører på en god og hensiktsmessig måte. Vi vil selvfølgelig også diskutere alternativene med bygge- og anleggsnæringen. Der vil selvsagt Byggenæringens landsforening og Fellesforbundet være naturlige samtalepartnere.

Med hilsen

Jan Tore Sanner

Politikere må lytte til næringen

Jon Sandnes, direktør BNL er ikke fornøyd med regjeringens forslag til seriøsitetsregister. Sammen med Fellesforbundet krever de strengere krav til dem som skal registreres. Arkivfoto
Foto: Håvard Sæbe

Hele byggebransjen mener regjeringens nye seriøsitetsregister er useriøst

Regjeringens nye register over seriøse i byggebransjen kan virke mot sin hensikt, og hjelpe de useriøse, advarer bransjen.

**Ny sentral
godkjenning**
må ha et
seriøsitetsregister
med kvalifikasjoner

Det må være lett for forbrukere å ta gode valg

- En håndverkerportal

MÅ speile

seriøsitetsregister med
kvalifikasjoner

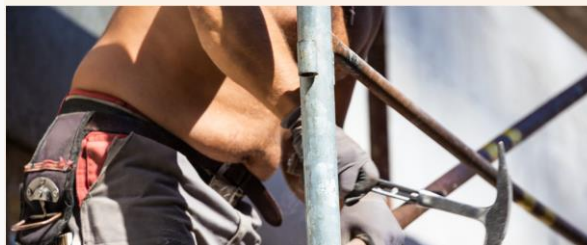
Mistenker at hver fjerde håndverker jobber svart i private hjem

En stor aksjon mot bygg- og anleggsbransjen i
privatmarkedet avdekket svart arbeid,
trygdesvindel og farlig arbeid.

E24 0,35% 0,61% 0,31% 0,16% -0,34%
OSLO 188,21 DAX 14.495 S&P 2485,54 EURO 1,121 DOLLAR 1,177 LOGIN MENY

Ny portal skal fjerne useriøse håndverkere

I 2017 lanseres en ny portal som etter planen skal gjøre forbrukerne til mer kompetente bestillere av håndverkertjenester, og hjelpe til med å luke ut useriøse aktører fra bransjen.

Digital byggeprosess : Digital byggeplass og -/ tvilling

Digital byggeplass

En virtuell byggeplass der alt planlegges og prosjekteres digitalt før det bygges

Digital tvilling

En digital modell å bygge og drifte etter

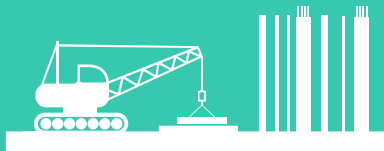
Digital tvilling

En digital modell å bygge og drifte etter

Produksjon

Ekte bygge- og anleggsplasser

Bruk/drift

Bygg og anlegg i drift

Byggenæringens råd til politikerne:

**Digitalisering – det store
mulighetsrommet**

**Offentlige byggherrer må gå
i front å etterspørre digitale
løsninger**

**Koordinering avgjørende for
resultatet**

Offentlig innkjøpsmakt

Handler det om politisk vilje?

Takk for meg!
jos@bnl.no

